

lehet testi tulajdonság: Cheul vagy Khell, ami kopaszt jelent, vagy Kövér, Sánta. Tudjuk, hogy *dr. Hovhannesian Éghia* ügyvéd és armenológus két fia különböző vezetéknevet visel: Lukács és Tarján.

Dr Száva Tibor kutatásai először saját felmenőinek kutatásával, a *Szépvízi örmények eredetével* indult. Am a szerteágazó életutak egész Erdélyt, Bánságot behálózta. Nagy városok és kis települések szellemi motorjává vált az örmény előrelátás, tudásvágy. Másik érdekes jelenség, amely csakis ilyen mélyreható kutatásban értékelhető: a szerző rámutatott arra, hogy a lófőszékely Zakariások szívesen vállalták az örmény Zakariás családba a beolvadást, s egy idő után magukat magyarörményként tartották számon, holott csak a feleség örményisége örményesítette el a családot. A Hankó, Hankovicsok úgyszintén.

Fontos tudnunk: a családjukért élő erdélyi örmények sohasem örményiségüket fitogtatva váltak sikeres közösségért élő emberekké. A magyar társadalomban lehetőséget találtak vagy teremtettek a közjóért való küzdelemre, egészen a vértanúságig.

Elsősorban jó magyarok voltak – „magyarabbak a magyarnál” – a magyar nemzet gazdasági, kulturális felemelésére áldoztak az *Aranka György* Nyelvművelő Társaságtól az *Urmánczy Nándor* országgyűlési képviselő Ereklés Országzászló intézményének kezdeményezéséig.

Színes, szellemes, szédületes könyv. Mennyi információ egy-egy mellékmondatban. Egész életutak, dicső és áldozatos életek.

Dr. Száva Tibor-Sándor szerénységére vall, hogy az őt ért kritikát komolyan veszi, mint például Udvarhely örményeinek elégedetlenségét, és válaszul megszerkeszti a Székelyudvarhelyiek lajstromát. Szerényen megjegyzi: még 20-30-40 évre lenne szüksége, hogy a teljes Kárpát-me-

dence örmény anyakönyveit felkutassa, megjelentesse.

A Fővárosi Örmény Klub közönsége kapva kapott ezen a lehetőségen, egészséget és hosszú munkás éveket kívánva szünni nem akaró vastappsal ünnepelte a kiváló munkát elénk táró *dr. Száva Tibort*.

Várady Mária kérdésére, hogy hogyan is fejezhetnék be ezt a könyvbemutatót, dr. Száva Tibor góbé felmenőit sem megtagadva így válaszolt: „*aztán ügyelj magadra, és gyere el a temetésemre, mert ha nem jössz el az enyémre, én sem megyek a tiedre!*”

Dedikálás, agapé, hosszadalmas, véget nem érő beszélgetés következett. Dr. Issekutz Sarolta elnök-asszony a rendezvény Háziasszonyaként köszöntötte a közönséget. A Fővárosi Örmény Klub által olyan nélkülözhetetlen sorozatot indított el 25 évvel ezelőtt, hogy mindenkori látogatói felemelő élmény birtokában távoznak azzal, hogy jó örménynek, magyarörménynek lenni. Szükség van a magyarörmény identitás alapon szerveződő közösségre, ahol jól érezhetjük magunkat.

A Papp (Der der) család és a népes Száva család is örömmel találkozott egymással. Kicsinek is bizonyult a terem. A népes Papp család örömmel hallgatta az Amerikából érkező kedves rokont, akinek a nagyapja *Papp Antal* és nagyanyja *Papp Antalné* mint házigazdák várták a Klub közönségét. Hogyan? Olvassuk el a következő cikkben.

Horváth Zoltán György

Erdélytől az Újvilágig - Papp Faber Erikával

A májusi Fővárosi Örmény Klubon „Erdélytől az Újvilágig” címmel az USA-ban élő magyar-örmény íróval, *Papp Faber Erikával* hazalátogatása és újabban megjelent könyvei kapcsán beszélgetett *Horváth Zoltán György* Podmaniczky-díjas műegyetemi mesteroktató, a Romanika Kiadó vezetője, *Papp Faber Erika* mind az öt, Magyarországon megjelent könyvének kiadója.

Erika megmutatta, hogy a klub rendezvényeinek otthont adó helyiség bejáratának két oldalán posztamensen álló mives mellszobor az ő nagyszüleit ábrázolja. A továbbiakban beszélt a Papp család erdélyi örmény gyökereiről, hogy sokakhoz hasonlóan ők is menekülni kényszerültek Trianon után, mert a család magas állásban levő tagjai nem voltak hajlandók felesküdni az új román hatalomra.

Édesapja az áttelepülés után egy ideig Németországban is dolgozott, ami később nagyon szerencsésnek bizonyult, hiszen a II. világháború után - látva a kommunista irányba toló országot - a kapcsolatok révén előbb Berlinbe, majd Németország nyugati részébe vándoroltak, végül a család Erika 11 éves korában települt át Amerikába, ahol szintén rokonok segítettek.

Horváth Zoltán György felidézte, hogy az általa írt „*Ani, az ősi örmény főváros magyar vonatkozásai*” című könyv alapján kereste meg Erika 2006-ban az angolul már megjelent könyvének magyar kiadására, amely aztán 2008-ban készült el „*Égi Édesanyánk könnyei - Tizenkét könnyező Mária-kép a Kárpát-medencében*” címmel, amihez aztán 2019-ben egy kiegészítő könyvecske is létrejött.

Erika maga is ír verseket, így kétnyelvűségével avatott tolmácsolója lehetett a klasszikus magyar költőknek: műfordításából egy kétnyelvű antológia látott napvilágot 2012-ben Budapesten.

Ezután rövid vetített képes előadás következett a két legújabb könyvhöz kapcsolódva. Ez előtt *Várady Mária* színművész nő ihletett előadásában hangzott el *Mécs László* „*Magyar Madonna*” című verse, ami után a „*Szűz Mária mentőkötele - Rózsafüzér-elmélekdedések színes üvegablakokkal*” című kötet egyik különösen szép illusztrációja került bemutatásra. A XX. századi vértanú püspököket ismertető kötet kapcsán Erika kiemelte *Boldog Bogdánffy Szilárd* nagyváradi püspök örmény származását. Az idő rövidsége miatt a vetítésen Mindszenty bíboros életének főbb állomásait idézték a képek. Erika elmesélte, hogy Amerikában többször személyesen is találkozott Mindszenty bíborossal, sőt megilletődött fiatal újságíróként interjút is készíthetett vele.

Befejezésként *Várady Mária* Erikának Boldog Apor Vilmos tiszteletére a régi Székely Himnusz dallamára írott imáját énekelte nagy közönségsikert aratva.